

Do soutěže Šumavská mozkovka se poprvé zapojili němečtí výzkumníci - a uspěli

25.2.2025 - | Správa Národního parku Šumava

Už pojedenaácté uspořádala Správa NP Šumava soutěž o nejlepší populárně naučný článek popisující výzkumy na území Šumavy zvanou Šumavská mozkovka. Vůbec poprvé se o čtenářské hlasy ucházely týmy německých odborníků, které prováděly výzkumy na Šumavě a v Bavorském lese.

Letošní ročník reprezentovalo pět článků. Čeští vědci a výzkumníci Vladimír Dvořák a Zdeněk Faltýnek Fric popsali monitoring motýla okáče stříbrookého v článku nazvaném „Fešák z rašeliniště“. Dvojice Ivana Vašíčková a Pavel Šamonil představila rozdílnost stárí stromů na německé a české straně Šumavy v článku nazvaném „Hovoří stromy na bavorsko-českém pomezí stejnou řečí?“ A poslední český autor v mezinárodní soutěži, Vladimír Pohorecký představil úžasný fenomén triangulačních věží, které se vyskytovaly na Šumavě, v soutěžním článku s názvem „Některé triangulační věže v oblasti CHKO Šumava“.

Dva články poslali do soutěže němečtí výzkumníci. Paul Hien a Christoph Heibl seznámili čtenáře s jedinečnými plazy v článku „Jaké jsou šumavské zmije obecné?“ Druhá německá dvojice Christian von Hoermann a Jens Schlüter poutavě informovali o výzkumu mršin v Národním parku Bavorský les v článku „Posmrtný život“. Oba soutěžní články pak přeložil koordinátor česko-bavorské spolupráce NP Šumava a Bavorský les Pavel Bečka.

„Právě článek o tom, jak „živé“ dokážou být mršiny různých lesních zvířat, zabodoval. Dohromady získal 45 hlasů. Atraktivně popsany výzkum, v rámci kterého se v Německu potvrdil návrat supů bělohlavých, ale nakonec nezvítězil. Na druhé místo ho odsunula dvojice Ivana Vašíčková a Pavel Šamonil,“ představuje první dva nejvíce hodnocené články mluvčí Správy NP Šumava Jan Dvořák.

Článek dvojice vědců z odboru ekologie lesa Výzkumného ústavu pro krajinu seznamuje čtenáře s výsledky dendrochronologickou analýzou 9000 vývrtů ze stromů tzv. staré části NP Bavorský les. Díky tomu, že existuje více než 3000 analyzovaných vývrtů z české části Šumavy, mohli tito vědci porovnat, zda se starší stromy nacházejí v Česku nebo v bavorské části Šumavy. Pro tento článek hlasovalo 54 čtenářů.

„Na třetím místě se s došlými 38 hlasy umístil článek popisující triangulační věže na některých částech Šumavy. Čtvrtou příčku s 30 hlasy vybojoval článek popisující monitoring zmije obecné a 25 hlasů podpořilo článek „Fešák z rašeliniště o okáči stříbrookém,“ doplňuje Jan Dvořák.

Populárně naučné články hodnotí také odborná porota složená ze zástupců všech čtyř národních parků České republiky.

„Letošní ročník byl co do atraktivity nových nebo velmi zajímavých sdělení opravdu výživný,“ hodnotí člen odborné poroty Pavel Hubený, ředitel Správy NP Šumava a doplňuje: **„Široká škála témat a hlavně opravdu novátorská zjištění mě osobně nadchla. Například o tom, že se lesy Národního parku Bavorský les liší druhovou skladbou, se ví už dávno. Ale že se liší i svou historií, to bylo poprvé odhaleno až vítězným článkem. Ale i příběh okáče stříbrookého, nenápadného motýla rašelinišť, je pro práci ochránců přírody velmi důležitý.**

A jsem také rád, že díky kolegům z Bavorska máme více znalostí o populaci šumavských zmijí. A podívat se na mršiny očima biodiverzity! To je opravdu šokující a úžasně objevný pohled na realitu divočiny!“

Odborná porota vybrala jako nejlepší popularizační text článek dvojice Christian von Hoermann a Jens Schlüter „Posmrtný život“. **„Odborný pohled na téma mršin považujeme totiž za opravdu revoluční,“** hodnotí Pavel Hubený.

Pro nejlepší článek v rámci odborné poroty letos hlasoval také Tomáš Röthrockl, dnes již bývalý ředitel NP Podyjí. Až doteď byl také předsedou této odborné poroty složené ze zástupců všech národních parků České republiky.

„Tímto bych mu chtěl poděkovat za předsednictví a účast na všech jedenácti ročnících této soutěže a zároveň jej rád jmenuji čestným předsedou této hodnotící komise. Tomáš totiž vždy dodal soutěži a jejímu hodnocení určitou noblesu a také odborný pohled. Budu rád, když i do dalších ročníků bude dál přinášet nezávislý pohled na soutěžní články,“ uzavírá ředitel Správy NP Šumava Pavel Hubený.

O vítězi hlavní ceny, keramické Šumavské mozkovky, kterou vytvořili žáci základní školy v Borových Ladech, letos rozhodlo 192 hlasujících. V rámci slavnostního vyhlášení autoři soutěžních článků vylosovali tři hlasující: Davida Hoše a Ondřeje Mareše, kteří získávají věcné ceny a Otto Schwarze, který získává víkendový pobyt pro dvě osoby na Kvildě v ubytovacím zařízení Správy NP Šumava.

Všechny soutěžní články jsou k dispozici zde:

<https://www.npsumava.cz/wp-content/uploads/2024/12/mozkovka-2024.pdf>

<https://www.npsumava.cz/do-souteze-sumavska-mozkovka-se-poprve-zapojili-nemecti-vyzkumnici-a-u-speli>